

**ЗАПИСНИК СА САСТАНКА ЕКСПЛАНАТОРНОГ СКРИНИНГА
ЗА ПОГЛАВЉЕ ЦАРИНСКА УНИЈА**

ПОГЛАВЉЕ: ЦАРИНСКА УНИЈА - 29

ДАТУМ СКРИНИНГА: среда и четвртак, 26. и 27. март 2014. године

1. НАЛАЗИ/ЗАКЉУЧЦИ НАКОН ПРЕДСТАВЉАЊА ПРАВНЕ ТЕКОВИНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Састанак експланаторног скрининга за Преговарачко поглавље 29 – Царинска унија, одржан је у Бриселу 26. и 27. марта 2014. године, у оквиру процеса преговора за чланство Републике Србије у Европској унији. Састанак је припремљен и организован од стране Европске комисије и Министарства финансија Републике Србије, као институције која је именована за водећу институцију у овој преговарачкој групи.

У складу са Одлуком о оснивању Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, поред Министарства финансија Преговарачку групу 29 чине и представници следећих органа и организација: Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација; Министарства привреде; Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде; Републичког завода за статистику; Републичког секретаријата за законодавство и Канцеларије за европске интеграције. Током припремних састанака, узимајући у обзир дневни ред састанка експланаторног скрининга и њиме обухваћене ЕУ прописе, јавила се потреба за укључивањем у рад Преговарачке групе 29 представника Министарства културе и информисања и Министарства здравља.

Поред представника Европске комисије, састанку су, као чланови делегације Републике Србије, присуствовали представници Министарства финансија, Министарства финансија – Управе царина, Министарства културе и информисања, Канцеларије за европске интеграције и Мисије Републике Србије при Европској унији. Самом састанку експланаторног скрининга је присуствовало двадесет представника Републике Србије, док је директан пренос састанка, путем видео линка, које је организовано у просторијама Министарства финансија, пратило преко двадесет представника државних институција и цивилног друштва.

У току састанка је од стране представника Европске комисије (Генералног директората за проширење и Генералног директората за порезе и царинску унију - TAXUD) презентовано 68 најважнијих прописа Европске уније кроз 22 презентације. Такође, после сваке презентоване области постављена су питања, претходно припремљена од стране српске делегације (59), као и одређени број допунских питања.

На основу одржаних презентација, постављених питања и пружених одговора, као и дискусија на одређене теме, закључено је да је састанак експланаторног скрининга изузетно добро припремљен са обе стране и добро вођен од стране председавајућег и председника преговарачке групе.

2. ПИТАЊА ПОСТАВЉЕНА ОД СТРАНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОДГОВОРИ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Први дан, 26. март 2014. године:

Сесија 2. Општа царинска правила и процедуре

Одлуке у вези са применом царинских правила

1. Чланом 8. Закона прописано је да се одлука која је повољна за лице на које се односи, поништава ако је донета на основу нетачних и непотпуних података. Да ли је за примену члана 8. потребно нетачност и непотпуност података утврдити у поступку накнадне контроле декларације (члан 78. Закона) или се нетачност и непотпуност података може утврдити и на други начин (нпр. у прекрајном поступку, кроз сарадњу царинских администрација и др.)? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Поништавање одлуке на основу нетачних и непотпуних информација у складу са чланом 8. Царинског закона Заједнице (CCC) ради се независно од тога како је Царина утврдила непотпуност и нетачност. Ово није у директној вези са чланом 78. CCC.

2. Који је то орган, поред суда, који може бити надлежан да одлучује по жалби на другостепену одлуку царинског органа, имајући у виду одредбу члана 243(2)(b) Закона? Да ли је то у складу са чланом 11. Споразума о царинском вредновању СТО (CVA), којим је прописано да држава чланица, у својим прописима, мора обезбедити право жалбе суду на другостепену одлуку органа о утврђивању царинске вредности? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Орган наведен у члану 243. став 2б мора да буде независно тело али осим тога нема ограничења. Судски органи су независни по дефиницији а поред њега било које независно тело у земљи може бити надлежно у другом степену. На констатацију председника Преговарачке групе да се одлука у трећем степену мора донети од стране суда, ако је у другом степену одлучивао административни орган, сложили су се представници ЕК.

Настанак дуга

3. Да ли је у смислу члана 203. Царинског закона, особа која је изузела робу испод царинског надзора, једини царински дужник или су све особе из става 3. истог члана солидарни царински дужници? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина).

Одговор: Да, у свим ситуацијама дужници ће се сматрати солидарним. Надлежно тело ће покушати да наплати целокупан износ без обзира на редослед. Дужник који је исплатио целокупан износ, задржава право потраживања од осталих солидарних дужника.

Гаранција за потенцијални или постојећи дуг

4. Чланом 193. и 194. Царинског закона Заједнице прописано је да се обезбеђење за плаћање царинског дуга полаже депоновањем готовине или гаранцијом. Међутим, чланом 519. став 4. тачка

(x) Уредбе № 2454/93 прописано је да се ставови 1, 2 и 3 тог члана неће примењивати када је настао царински дуг и за тај дуг је било положено обезбеђење депоновањем готовине, до износа који је депонован. Зашто се на основу поменутих одредби члана 519. Уредбе дају повластице лицима која обезбеђење за плаћање царинског дуга врше депоновањем готовине? (Питање поставила Снежана Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Кеш депозит може да се користи за било које потребе док обезбеђење дуга траје, док се други облици обезбеђења не могу користити.

Повраћај/плаћање увозних царина

5. Чланом 223. Царинског закона Заједнице је, између осталог, утврђено да се плаћање може извршити усклађивањем потражног салда – да ли то подразумева да су привредним субјектима дозвољене авансне уплате? (Питање поставила Софија Радуловић, помоћница директора Управе царина)

Одговор: Нема могућности за плаћање унапред, чак и када је депозит унапред положен не може се узимати као наплаћен дуг. Дуг се може наплатити након достављана обавештења о износу дуга.

Повраћај и отпуст увозних дажбина

6. Чланом 229. Царинског закона Заједнице је утврђено да царински орган дужнику може одобрити и друге погодности плаћања изузев одлагања плаћања, уз давање обезбеђења и уз наплату камате, осим у случајевима када би давање тог обезбеђења и наплате камате дужнику нанело озбиљне економске или социјалне потешкоће. Које су те друге погодности и који су докази неопходни за недвосмислено утврђивање да је дужник у озбиљним економским и социјалним потешкоћама? (Питање поставила Софија Радуловић, помоћница директора Управе царина)

Одговор: Не постоји одговарајуће Упутство ЕК, шта значе економске и социјалне потешкоће. Оставља се државама чланицама да сопствено уреде ову област, али свакако је потребно да наведена одлука буде у писаном облику, ради лакшег доказивања наведеног стања.

Сесија 3. Специфична царинска правила и процедуре

Улаз/излаз робе; сажета декларација, увот/итвоз

7. С обзиром да царински орган може уместо сажете декларације да прихвати подношење обавештења и приступ подацима из сажете декларације кроз компјутерски систем привредног субјекта (члан 36а (2) Закона), то је питање какава је природа тог обавештења? Да ли је прописана форма тог обавештења и када се тачно доставља? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Није прописана форма обавештења, међутим у складу са чланом 36б став 2. ССС је да обавештење мора бити поднето у електронском облику у истим роковима када се подноси сажета декларација.

8. Уколико царински орган уместо улазне сажете декларације прихвати царинску декларацију која је поднета у роковима за подношење сажете декларације (36с Закона), да ли је потребно, у том

случају, да се подноси и сажета декларација за привремени смештај или се роба може одмах стављати у захтевани поступак, у ком случају сажета декларација уопште не би била поднета? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Да, члан 186. став 8а Уредбе за спровођење Царинског закона (CCIP) представља одговор на ово питање.

9. Додатно питање постављено усмено: У презентацији је наведено да се за непотпуну и поједностаљену декларацију доставља допунска декларација, док код објашњења поједностављеног поступка локалног царињења обавеза подношења допунске декларације није наведена? (Питање поставила Весна Хрељац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Иста правила се односе и на локално царињење.

Сесија 4. Транзит

10. Да ли се планира проширење примене NCTS и на друге видове транспорта имајући у виду да је у току пилот пројекат – NCTS у железничком саобраћају? Да ли би то значило да ми треба да припремимо и пословно окружење на могућност проширења NCTS у осталим видовима транспорта? (Питање поставио Веселин Милошевић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Неки облици транспорта су тренутно искључени, али планира се проширење на друге видове транспорта уз коришћење електронских докумената.

11. Да ли постоји могућност увођења система овлашћених примаоца и пошиљаоца у систему TIR транспорта? (Питање поставио Веселин Милошевић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Члан 548. CCIP прописује овлашћеног примаоца коме се роба испоручује, док за овлашћеног пошиљаоца не постоји основ у TIR конвенцији, о чему се тренутно и води дискусија.

12. Чланом 95. став 1. Царинског закона ЕУ прописани су случајеви у којима не треба положити гаранцију за обезбеђење плаћања царинских дажбина. У ставу 2. овог члана прописано је да се случајеви у којима је могуће не захтевати полагање гаранције у вези са превозом робе на воденим путевима, који нису наведени у тачки (б) става 1. овог члана, одређује у складу са поступком Комисије. Питање: да ли у пракси има таквих случајева у којима се не захтева полагање гаранције у вези са превозом робе Дунавом и ако је могуће у кратким цртама објаснити који је поступак који примењује Комисија приликом доношења такве одлуке? (Питање поставио Предраг Алексић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: CCIP нема одредбе планиране за проширење са реке Рајне на Дунав, али ће са применом UCC поступак над Дунавом третирати као поступак над Рајном.

13. Имајући у виду одредбе члана 95. Царинског закона ЕУ, да ли се за транспорт електричне енергије полаже гаранција, односно да ли се овај транспорт може подвести под појам „транспорт цевоводима”? (Питање поставио Предраг Алексић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Пренос електричне енергије у ЕУ се третира као транспорт цевоводом.

14. Чланом 349. Уредбе прописао је да свака декларација о транзиту обухвата само робу која је утоварена или треба бити утоварена на појединачно превозно средство од једне отпремне

царинарнице до једне одредишне царинарнице. Такође, у ставу 2 овог члана је прописано да се једно превозно средство може употребљавати за утовар робе у неколико отпремних царинарница и за истовар у неколико одредишних царинарница. Имајући у виду да превозно средство приликом превоза робе под царинским надзором мора да има пломбу а да се приликом сваког истовара роба, ако има више одредишних царинарница, пломба мора да се скине а да се пре него што превозно средство настави пут до следећег места истовара па да се стави нова пломба питање је да ли се податак о новој пломби уписује у царински документ и каква је одговорност царинских орган који су ставили пломбу за податке о роби се налази у превозном средству, односно која наставља пут до следећег одредишног места? (Питање поставио Предраг Алексић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Препоручује се да ако је могуће пломбе буду стављене на пакете, а не на превозно средство, а ако то није могуће приликом сваког истовара, скидају се раније постављене пломбе, стављају нове, а у рубрику G царинске декларације, ставља се податак о томе.

15. Да ли се одредбе члана 446. Уредбе којима су прописани поједностављени поступци за превоз морем примењује и на превоз реком? (Питање поставио Предраг Алексић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Одредбе које се примењују на поморски саобраћај не примењују се на речни саобраћај.

Сесија 5. Специфична царинска правила и процедуре – поступци са економским дејством

Поступци са економским дејством

16. У члану 51. Закона стоји да роба у привременом смештају може бити смештена на месту и под условима које је одобрио царински орган. У члану 185. Уредбе прописано је да се простори, који су стално одобрени за привремени смештај робе, називају „складишта за привремени смештај” (temporary storage facilities). Да ли можете да нам појасните појам „складишта за привремени смештај”? Да ли су прописани посебни услови које мора да испуни неки простор да би добио статус „складишта за привремени смештај”? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Одговор ће бити достављен писаним путем (питање је достављено са додатним питањима).

17. Шта се дешава са робом која се налази у поступку царинског складиштења у јавним царинским складиштима типа А и Ф, а власник те робе (корисник складишта) више не постоји, с обзиром да држање робе у поступку царинског складиштења није временски ограничено? Да ли држалац складишта, који има заложно право на роби, може тражити да се роба стави у други царински поступак? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: У складу са чланом 108. став 1 (2) СЦС царински орган може одредити рок депозитару да одреди роби други, царински дозвољен, поступак или употребу.

Имајући у виду да на питање није у потпуности одговорено, питање је достављено са додатним питањима.

18. Уколико за увозну робу на дан прихваташа декларације за активно оплемењивање или привремени увоз, није поднет доказ о испуњености услова за примену преференцијалног

царинског режима, да ли је могуће тај преференцијални режим применити у тренутку прихватања декларације за стављање те робе у слободан промет, ако се уз ту декларацију поднесе накнадно издата исправа о пореклу? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Могуће је накнадно, само ако је квота и даље расположива.

19. Додатно питање постављено усмено: У презентацији је наведено да слободне зоне типа II нису предвиђене у UCC. Да ли то значи да ће се пословање у њима изједначити са поступањем у царинским складиштима? (Питање поставила Весна Хрельац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Законодавне измене неће имати утицај на пословање у слободним зонама типа II - процедура и формалности као у царинским складиштима.

Сесија 6. Е - царина, Обједињавање и хармонизација података

E-царина

20. У члану 4 су дефинисани беспапирни електронски царински системи који треба да буду оперативни у задатим роковима. Како је у Управи царина у току реализација NCTS-а, првог беспапирног ЕУ пројекта, то се намеће питање који су системи, наведени у члану 4, обавезни да буду у функцији пре датума приступања и која је препорука редоследа њиховог имплементирања? Сви примери добре праксе би били од непроцењиве користи. (Питање поставила Иванка Миленковић, помоћница директора Управе царина)

Одговор: Нису дефинисани системи који су обавезни да буду у функцији пре датума приступања. Потребно је израдити стратегију беспапирног царињења како би сви системи били у функцији до датума приступања.

Обједињавање и хармонизација података

21. У ситуацијама када је једна компанија власник неке опасне робе (материје, отпада) и жели да је извози, а нема дозволу да се бави извозом те материје већ извоз обавља искључиво преко лиценцираног извозника, без продаје робе лицу које је регистровано за извоз такве врсте робе, да ли лиценцирано лице може бити декларисано као извозник односно пошиљалац?

У наведеним ситуацијама може се појавити проблем када лице које је власник робе треба да искористи ЈЦИ у поступку пред пореским органима као документ којим доказује или остварује нека права, као на пример права на одбитак претходног пореза за робу ослобођену плаћања тог пореза при извозу, пошто његови подаци нису наведени у рубрици 2. ЈЦИ. С обзиром да прописима није предвиђена могућност уношења података о оба лица у рубрику 2, да ли, имајући у виду специфичност ситуације постоји нека могућност да подаци о власнику робе буду наведени у ЈЦИ? (Питање поставила Снежана Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Према садашњем Закону у рубрику 2 ЈЦИ, могу се унети подаци само о једном лицу. Препоручују се да то буде лице које има потребу да се декларише као извозник из фискалних разлога. У UCC, са електронским царињењем нема овог ограничења, тако да ће подаци о више лица моћи да се унесу.

22. Чланом 4I(3) Уредбе прописани су случајеви у којима се EORI број додељује и привредним субјектима који нису из Заједнице. Који је ratio legis ове законске одредбе? Како и под којим условима се додељује EORI број овим лицима?

У члану 64. Закона стоји да декларант мора имати седиште, односно пребивалиште у Заједници (уз два изузетка). С обзиром да је у члану 4I (3(a)) Уредбе предвиђен случај према коме ће се EORI број доделити и лицу - привредном субјекту који нема седиште у Заједници, а које у Заједници поднесе сажету или царинску декларацију (уз навођење изузетака коју декларацију не може да поднесе), да ли то онда значи да се као декларант ипак може појавити и лице које нема седиште у Заједници? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Разлог за додељивање EORI броја лицима које немају седиште у Заједници је потреба да се прибави информација о лицима која су у ланцима трговине тако да се овај број уноси у улазну сажету декларацију, другим речима, подatak се уноси за потребе анализе ризика. Не може да буде декларант иако има EORI број лице које нема седиште у Заједници.

Контрола пртљага путника у авио и морском саобраћају

23. Чл. 191, 192. и 193. Уредбе за спровођење царинског закона ЕУ прописане су посебне одредбе које се примењују на ручни и предани пртљаг који се, између осталог, превози морем. Да ли се ове одредбе аналогоно примењују и на превоз водним путевима (реком)? (Питање поставио Предраг Алексић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Не постоје посебне одредбе, али се могу сходно применити као за поморски саобраћај.

Сесија 7. Комјутеризација

24. У члану 7. су дефинисане обавезе земаља чланица. Шта се дешава када земља чланица, поред квалитетног предвиђања и планирања потребних људских, финансијских и технолошких ресурса за испуњавање прихваћених обавеза, наведених у овој Одлуци, и правовременог информисања Заједнице, у неком тренутку дође у ситуацију да не може да обезбеди наведене ресурсе у делу за који је искључиво одговорна на националном нивоу? Да ли постоје искуства у пракси ове врсте, а ако постоје, какве су препоруке за предупређење истих, као и за решавање? Да ли су се овакви проблеми јављали код земаља кандидата и ако јесу како су решавани? (Питање поставила Иванка Миленковић, помоћница директора Управе царина)

Одговор: Пре стицања пуноправног чланства, држава кандидат мора да буде у стању да преузме све обавезе које се односе на информациони систем у области царина, што је и услов за приступање. Ово се не односи на мале недостатке које не угрожавају систем.

25. Да ли за све беспапирне електронске царинске системе постоје детаљно разрађене резервне процедуре за случајеве када су ови системи привремено неоперативни, услед техничких потреба одржавања и/или унапређења истих, или услед отказа? Какве су последице по администрације земаља чланица уколико дође до дуже неоперативности неког од ових система? (Питање поставила Иванка Миленковић, помоћница директора Управе царина)

Одговор: Резервна процедура свакако мора да постоји. *Fallback процедура* је предвиђена само за NCTS, док ће применом UCC-а та процедура увек бити обезбеђена.

26. Додатно питање постављено усмено: Да ли постоји одређени обим трговине као критеријум за отварање статистичког кода као што је то случај са HS ознакама? (Питање поставила Весна Хрельца Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Обим трговине није прописан као критеријум за отварање статистичког кода, ради се од случаја до случаја.

Сесија 8/1. Основни царински инструменти: царинска тарифа (Комбинована номенклатура, изузимања или ослобађања од плаћања царине), сврставање и ВТИ

Аутономне тарифске суспензије

27. Пошто тарифне суспензије представљају изузетак од општег правила, односно одступање од Заједничке царинске тарифе, где је употреба производа намењена у посебне сврхе, како царински органи прате ову робу након њеног пуштања у слободан промет у циљу избегавања злоупотреба? (Питање поставила Татјана Станић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Употреба у посебне сврхе (end use) односи се на производе који се користе за производњу финалног производа (сировине, полу производи, компоненте) и нема могућности злоупотреба због њихове природе приликом стављања у слободан промет.

Ослобађање од плаћања царине

28. Зашто је вредност пошиљке коју физичко лице шаље физичком лицу, а која је ослобођена плаћања увозних дажбина, ограничена на 45 евра, а вредност пошиљке која се сматра занемарљивом (negligible value) и која је, такође, ослобођена плаћања увозних дажбина (без обзира на пошиљаоца) ограничена на 150 евра? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Ослобођење од 45 евра се односи на ослобођење од плаћања царине и ПДВ-а, док се ослобођење од 150 евра односи само на ослобођење од царине.

29. Који је однос Уредбе ЕУ о ослобођењу од плаћања дажбина (Regulation 1186/2009) и Споразума о увозу предмета просветног, научног и културног карактера, будући да оба акта садрже одредбе о ослобођењу од плаћања дажбина при увозу предмета просветног, научног и културног карактера? Да ли неки царински пропис ЕУ садржи одредбу којом се даје предност међународном праву у односу на право ЕУ, када је у питању плаћање, односно неплаћање увозних дажбина? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Споразум о увозу предмета просветног, научног и културног карактера је потписан пре формирања Заједнице, па је потреба била да се наведена област регулише јединственом правном формом у ССС.

ВТИ (OOC)

30. Узимајући у обзир Препоруку Савета за царинску сарадњу о примени одлука Хармонизованог система (од 30. јуна 2001), да ли можете да објасните процедуру за обезбеђивање примене ових

класификационих одлука у постојећим одлукама објављеним у „Службеном листу ЕУ“ (Уредбе ЕК (ЕЕЗ) у вези са сврставањем одређене робе према Комбинованој номенклатури)? (Питање поставила Надица Пантовић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Европска комисија два пута годишње објављује одлуке у „Службеном листу ЕУ“.

Питање је достављено са додатним питањима.

31. Како се обезбеђује информисање лица којима су издата обавезујућа мишљења о срставању робе, у случају доношења пресуде Суда Европских заједница из члана 12. Ст. 5. тачке (а) алинеје (iii) Закона, којом је утврђено да обавезујуће мишљење престаје да важи, поред осталог и пресудом Суда ЕЗ (сада Суда ЕУ). Да ли се напред наведене пресуде уносе, или на други начин повезују са ЕВТІ или у неку другу базу података (TARIC итд.) (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: За одуке суда или амандмане напомена HS номенклатуре, потребно је да се утврди да ли се ради о истој роби и да ли те одлуке утичу на конкретан ВТИ. Само у наведеним случајевима треба донети одлуку којом се утврђује да је ВТИ престао да важи.

32. Да ли наша царинска администрација може да добије приступна права само за за преглед ВТИ на интерној верзији? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Није могуће пре чланства.

Сесија 8/2. Царинска тарифа – примена царинске тарифе

TARIC

33. Да ли постоји могућност да држава чланица предложи увођење нових TARIC кодова, или иницијатива за то увек долази из DG TAXUD? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Држава чланица може да предложи увођење нових TARIC кодова ако постоји правни основ за њихово увођење.

34. Да ли имате сазнања у којим фазама у поступку увођења TARIC у информациони систем нове државе чланице се појављује највише проблема и који су то проблеми? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Главна препрека је припрема основне базе, с обзиром да је обим података велики. Потребно је обезбедити дневно ажурирање базе. Скреће се пажња да је неопходно урадити српски превод целокупног текста TARIC -а (превод мора бити исти као превод достављене комбиноване номенклатуре).

Квоте

35. Узимајући у обзир одредбе Уредбу Савета (ЕУ) број 1388/2013 о отварању и обезбеђењу управљања аутомомним тарифним квотама у Унији за одређене пољопривредне и индустријске производе (базна уредба за квоте), да ли можете да објасните процедуру за управљањем са

последњих 10% количине када се у исто време неколико увозника у различитим земљама чланицама квоте обрате са захтевом за коришћење квоте у декларацији за пуштање у слободан промет? (Питање поставила Надица Пантовић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Ако је захтев за доделу квота већи од расположивог онда се таква квота дели пропорционално према захтеву. Процедура траје два дана.

Питање је достављено са додатним питањима.

Тарифски максимуми

36. Колико често ЕУ примењује тарифне максимуме и за коју врсту робе? (Питање поставила Татјана Станић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Ова мера се у ЕУ не примењује од 2008. године.

Други дан, 27. март 2014. године:

Сесија 9. Царинско вредновање

37. Да ли можете да нам дате тумачење става 1. члана 147. Уредбе у делу који се односи на више узастопних продаја? Шта подразумева одредба да се продајом за извоз у царинско подручје ЕУ сматра „само задња продаја, која је довела до уноса робе на царинско подручје ЕУ или продаја која се догодила на царинском подручју ЕУ пре стављања робе у слободан промет“? Можете ли нам навести примере?

У којим случајевима ће се прихватити цена по којој је роба последњи пут продата за извоз у ЕУ, а у којим цена по којој је роба продата на царинском подручју ЕУ пре стављања робе у слободан промет? Примера ради, интересује нас да ли би се у смислу горе наведеног члана, цена по којој је роба продата на царинском подручју ЕУ пре стављања робе у слободан могла прихватити као трансакцијска уколико је знатно нижа од цене по којој је роба последњи пут продата за извоз у ЕУ? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Према мишљењу Европске комисије, ово питање је комплексно и постоји идеја да се изврше измене у делу које се односе на продају робе на територији Заједнице. За Комисију је прихватљива цена која се односи на задњу продају ради извоза робе у ЕУ и упућују на коментар бр.7 Компендијума.

38. Члан 34. Community Customs Code-а односи се на прописивање правила за утврђивању царинске вредности носача података који садрже податке или програмска упутства за употребу опреме за обраду података. До 2002. године у Уредби за спровођење Царинског закона ЕУ, чланом 167. био је прописан начин утврђивања те вредности тако што је примењен став 2. Одлуке 4.1 Општег споразума о царинама и трговини. Доношењем Commission Regulation (EC) No 444/2002 of 11. March 2002, члан 167. Уредбе је избрисан. Како је то оправдано пред СТО? (Питање поставила Снежана Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Представници ЕК немају проблем са становиштима СТО, с обзиром да су сви начини на који би се применили дозвољени. У случају ЕУ, одлука се примењује тако што је царинска стопа на носаче ИТ медија једнака нули.

Сесија 10. Порекло робе

Непреференцијално порекло

39. У презентацији помињете „Листу правила“ објављену на TAXUD веб сајту која представљају смернице о томе шта се сматра битном обрадом и прерадом, у складу са ставом ЕК заузетим у преговорима у оквиру СТО Програма хармонизације. У којој мери се та правила примењују од стране органа који издају уверења о пореклу, имајући у виду да нису правно обавезујућа? (Питање поставила Татјана Станић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Листа правила није обавезујућа, иако се у рубрику ЈЦИ обавезно уноси порекло, ретко се захтева доказ о пореклу. У неким државама чланицама издаје их царински орган а у другим не. Царински орган не котролише у случају да издаје други орган, да ли су та правила из листе.

Општа шема преференцијала

40. Кome царински органи земаља чланица прослеђују захтев за проверу доказа о пореклу за потребе накнадне контроле? Да ли је то царински орган земље кориснице или је то Привредна комора која у већини случајева издаје доказе о пореклу? (Питање поставила Татјана Станић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Царински органи земље увоза захтев за проверу доказа о пореклу достављају царинским органима земље извоза без обзира који орган је издао сертификат.

41. Додатно питање постављено усмено: У случају кумулације порекла са материјалима из земље са којом ЕУ има споразум о слободној трговини, да ли је неопходно да тај споразум садржи одредбу са којом се та кумулација дозвољава, и који се сертификат у том случају издаје? (Питање поставила Весна Хрельца Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Могућност кумулације је предвиђен CCIP, али Европска комисија није до сада расправљала питање да ли је потребно да споразум садржи наведену одредбу, а при том се користи GSP сертификат.

Преференцијално порекло SAA (Споразум о стабилизацији и придрживању)

42. Да ли филијала (BRANCH OFFICE) који послује у другој земљи чланици ЕУ може да користи овлашћење матичне фирме која има статус овлашћеног извозника у складу са чланом 23. Протокола 3 ССП? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Филијала, чија је матична фирма у другој држави чланици, може да користи овлашћење матичне фирме у случају провере порекла, захтев се упућује држави у којој је седиште овлашћеног извозника.

ВОИ (ООП)

43. Полазећи од чињенице да ООП може бити издат и за преференцијано и за непреференцијално порекло, да ли нам можете рећи колико често се појављују захтеви за издавање ООП за непреференцијално порекло и у које сврхе се та обавештења издају? Ако ООП издаје царински орган земље чланице, да ли се он консултује са органом надлежним за издавање доказа о пореклу (на пример Привредном комором) у вези са примљеним захтевима за издавање ООП? (Питање поставила Татјана Станић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: ООП за непреференцијално порекло се не користи често, од 5352 ООП издатих за последње 3 године, само је 245 је за непреференцијално порекло. Државе чланице примењују различиту праксу (у неким земљама их издаје царински орган а у неким привредне коморе)

44. Додатно питање постављено усмено: Сертификат о преференцијалном пореклу издаје привредна комора, да ли су усаглашени са ООП које издају царински органи (Питање поставила Весна Хрельац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: ООП су обавезне за примену за царинске органе, привредна комора се може ослањати на њих, али нису обавезујући.

Сесија 11. Безбедносни аспекти ССС

45. Члан 5а Закона, односно члан 14а Уредбе познаје три врсте сертификата овлашћеног привредног субјекта: Сертификат ОПС – царинска поједностављења, Сертификат ОПС – сигурност и безбедност и Сертификат ОПС – царинска поједностављења/ сигурност и безбедност. У чему могу да се састоје олакшице за имаоца Сертификата ОПС – царинска поједностављења и у чему се оне разликују од олакшица које уживају лица која су добила одобрење за поједностављени поступак (коришћење непотпуне декларације, поједностављени поступак декларисања, декларисање на основу књиговодствених исправа)?

Да ли је могуће и да ли је логично издавање одобрења за поједностављени поступак без издавања Сертификата ОПС – царинска поједностављења? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Комисија нас је обавестила да је приметан пораст захтева за издавање сертификата ОПС – царинска поједностављења због промене законодавства, јер су хармонизовани критеријуми за добијање ових сертификата са одобрењима за поједностављени поступак. Могуће је аплицирати и за сертификат и за одобрење. На основу сертификата се не може добити аутоматски поједностављење за одређени поступак.

46. Додатно питање постављено усмено: Које су предности носиоца сертификата ОПС – сигурност и безбедност, с обзиром да је број издатих сертификата веома мали (462)? (Питање поставила Весна Хрельац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Носилац одобрења је поуздан са аспекта безбедности, при чему се код тих носилаца не испituје фискални ризик.

47. Додатно питање постављено усмено: Да ли постоје специфичности за мала и средња предузећа што је у вези са изменама са царинским прописима у делу сигурности и безбедности (SAFE

framework of standards WCO)? (Питање поставила Весна Хрельац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Програм је намењен за све у ланцу, од мулитнационалних компанија до агената али критеријуми за мала и средња предузећа су прилагођени њиховим пословањима.

48. Како су нормативно регулисане процедуре размене информација на међународном нивоу у ваздушном, железничком и водном саобраћају? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Размена информација, могућа је на основу међународних споразума, било споразума о царинској сарадњи или ССП-а, што дозвољава и члан 13. став 2. ССС.

49. Који су начини третирања безбедносних ризика у ваздушном, водном и железничком саобраћају (у смислу ИТ подршке)? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Претходна информација о терету обезбеђења је кроз NCTS, што омогућава контролу ризика. Поред тога, ICS такође омогућава обраду података у циљу анализе ризика, у два нивоа:

- Стандардни интерфејс је у заједничком домену
- Размена информација о ризику у оквиру ICS држава чланица

50. Којим прописима је руглисано питање коришћења ЕУ база података и система обавештавање о случајевима илегалног промета (наркотици, контролисана роба: роба двоструке намене, наоружање и војна опрема, кривотворена роба)? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Постоји систем за размену података у области анализе ризика CRMS (customs risk management system), а у складу са чланом 4г CCIP.

Сесија 12. Спровођење заштите права интелектуалне својине на граници

51. Како се спроводи суспензија захтева за заштиту права интелектуалне својине; како се носилац права обавештава о суспензији и њеном трајању; да ли суспензија траје до испуњења обавезе која је условила њен настанак или до истека рока трајања захтева за заштиту? (члан 16. Уредбе 608/13) (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Уобичајно је да се суспензија изриче до краја важења одобреног периода заштите. Међутим, нема одредаба које би спречиле царинске органе да повуку суспензију уколико носилац одобрења отклони узроке због којих је суспензија изречена.

52. Какав је поступак са малим пошиљкама робе чији је увоз забрањен (нпр. лекови) – да ли се на увоз ових пошиљки првенствено примењују прописи којима се прописује право, односно забрана увоза одређене робе (Закон о промету лекова и медицинских средстава), а не прописи о заштити права интелектуалне својине? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Није прописан редослед примене прописа на одређену пошиљку, царинска администрација доноси одлуку која процедура је одговарајућа, боља и лакша за примену.

53. Додатно питање постављено усмено: Који су статистички подаци о обустави поступка царинања за пошиљке мале вредности, по новој Уредби? (Питање поставила Весна Хрељац Ивановић, помоћница министра финансија)

Одговор: Нема података, јер пракса држава чланица још увек није развијена.

54. Да ли царински орган зауставља робу за коју сумња да повређује право интелектуалне својине, а која је у транзиту кроз царинско подручје без претовара робе на том подручју? (Питање поставила Милка Живановић, Сектор за царински систем и политику)

Одговор: Могуће је у транзиту под условом да је то предвиђено законима којима се штити конкретно право интелектуалне својине. Представник ЕК је упутио на одлуку Суда правде у случају НОКИА којом се интервенција царинских органа у случају транзита дозвољава само ако је роба намењена тржишту. Посебно питање представља могућност сазнања на основу којих долази до основане сумње да је повређено право интелектуалне својине.

55. Како се одвија комуникација и сарадња између земаља чланица у случају сумње да пошиљка у транзиту повређује неко од права интелектуалне својине, а одредиште је нека од земаља ЕУ? Да ли постоји сарадња и како се она одвија када је одредиште овакве робе негде у трећој земљи (нпр. у Србији). (на основу овлашћења из уводних одредби тачке 21) Уредбе 608/13). (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Уколико царински орган, из било ког разлога, не може да интервенише у поступку транзита, о пошиљци за коју се сумња да повређује право интелектуалне својине, може да обавести царинску администрацију у држави одредишта.

Сесија 13. Културна добра

56. Додатно питање постављено усмено: Тражено је појашњење примене Уредбе 116/2009, којом је држава чланица овлашћена да не тражи дозволе за предмете мањег археолошког значаја? Имајући у виду да се ради о археолошким предметима из земље и воде да ли можемо да имамо оштрије критеријуме у погледу њихове запштите? (Питање поставила Оливера Марковић, Министарство културе и информисања)

Одговор: Уредбом 116/2009 је прописан минимум стандарда који морају да буду испоштовани а држава чланица може да успостави и оштрије критеријуме за предмете које жели да штити.

57. Додатно питање постављено усмено: Који је третман културних добара чија је вредност мања од вредности наведене у Уредби, а која су истовремено од националног значаја? (Питање поставила Оливера Марковић, Министарство културе и информисања)

Одговор: Културна добра од националног значаја не могу бити предмет међународне трgovине и код њих вредност није опредељујућа.

Сесија 14. Контроле готовине

58. Имајући у виду члан 9. Уредбе 1889/2005 и чињеницу да санкције нису прописане овом Уредбом као ни орган надлежан за процесуирање прекршиоца:

- Према досадашњем искуству држава чланица ЕУ, који орган је надлежан за вођење поступка против прекризиоца. На основу искуства да ли је то царина, прекршајни суд, девизни инспекторат...? С обзиром да је у питању национална надлежност, постоје различита искуства у државама чланицама. У неким земљама су надлежни различити административни органи (царина, полиција, девизни инспекторат, управа за спречавање прања новца, управа за трезор) а у некима и судови (прекршајни).
- Ако поједина држава чланица примењује блаже санкције, да ли Комисија утиче на национална законодавства(да примењују и одређују што сличније казне)? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Члан 9. Уредбе одређује обавезу постојања санкција, које морају бити сразмерне и ефисане. Европска комисија нема надлежности да усаглашава праксу и законодавство држава чланица.

Сесија 15. Прекурсори дрога

59. На основу члана 2. Council regulation (EC) No 111/2005 као и Council regulation (EC) No 273/2004 дефинисано је да "non scheduled substances means any substance which, although not listed in Annex I, is identified as having been used for the illicit manufacture of narcotic drugs or psychotropic". У презентацији на слајду бр 6. дата је листа "Voluntary monitoring list of not controlled chemicals", односно листа "non scheduled substances". Молимо вас за информацију где се објављује и на који начин је доступна листа "non scheduled substances"? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Листа некатегоризованих производа која се добровољно надзира ("Voluntary monitoring list of not controlled chemicals") се не објављује. Намењена је компанијама које добровољно учествују у надзору промета ових супстанци.

60. На основу члана 13 а) Regulation (EU) no 1258/2013 on drug precursors прописана је база података о прекурсорима за дроге.

- да ли се ради о националним базама података, које су међусобно повезане, или постоји заједничка, централизована база података?
- да ли се воде подаци и о правним лицима којима је опозвана, или суспендована дозвола (licence),
- да ли се воде подаци и о правним лицима којима је опозвана, или суспендована регистрација (registration),
- да ли се воде подаци и о издатим Одобрењима за увоз (Import authorisation) и Одобрењима за извоз (Export authorisation)?
- да ли сви царински службеници који раде на пословима царина имају приступ тој бази података? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Ради се о национални базама података, које су међусобно повезане, са идејом да се развије заједничка национална ЕУ база. Врсте података које садрже нацопналне базе су надлежности држава чланица, односно надлежних органа у њима. Царински службеници немају приступ овим базама, већ само надлежни органи (нпр. Министарства здравља и Агенције за лекове).

61. На који начин се контролише:

- транзит (за све прекурсоре)

- увоз/извоз (за прекурсоре 2 и 3 категорије када долазе/иду из држава које нису наведене у регулативи, као и за прекурсоре 4 категорије),
када наведеном регулативом нису прописана одобрења? (Питање поставио Душко Маринковић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: У случају транзита царински органи могу да захтевају да им се достави на увид одговарајућа увозна, односно извозна дозвола иако то није изричito порписано правилима ЕУ.

За увоз прекурсора 2. категорије увек треба дозвола, а за прекурсоре 3. категорије само за одређене земље које су наведене у Уредби. За 4. категорију прекурсора није потребна дозвола. Поред тога, документација о трансакцији прекурсора 2. и 3. категорије мора да буде уредна и да се чува 3. године, о чему се годишње извештава надлежни орган. Прекурсори 4. категорије нису толико осетљиви јер не постоје информације о њиховој злоупотреби.

Сесија 16. Међусобна сарадња

62. На страни 1 Уредбе ЕЗ број 515/97, помиње се термин „Национално тело“, а имајући у виду и остале чланове ове Уредбе, а посебно члан 29, где се помињу национална тела држава чланица, обим њихових овлашћења, поступања... итд, примећено је да нигде није јасно прецизирano шта конкретно представља „национално тело“. Да ли се у његовом саставу, поред представника царинског органа, налазе и представници других надлежних органа? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Национално тело, у смислу наведене Уредбе могу бити царинске службе држава чланица, али и други државни органи, нпр. Управа за спречавање прања новца. Могуће је да у оквиру националног тела буду и представници других органа.

63. С обзиром да NCTS представља новокомпјутеризовани транзитни систем који ће се у Србији примењивати на националном нивоу од 2015. године, а касније када приступимо Конвенцији о заједничком транзиту и на међународном нивоу. Ово значи да ће се транзитни поступци и сви подаци који се у њему декларишу електронским путем размењивати унутар и ван Србије са царинским органима Заједнице, замљама ЕФТА и Турском. У току је пројекат имплементације овог система који ће бити прва апликација путем које ће се електронски одвијати комуникација Србије са ЕК и земљама ЕУ. У том смислу поставља се питање: Да ли ће и ако хоће, од ког тренутка, Србија бити у обавези да OLAF доставља, односно прослеђује транзитну декларацију која прати предметну осетљива робу (пољопривредне производе)? У ком року је обавезна да достави такве податке? Да ли је потребан неки посебан аранжман, уговор о сарадњи за ову размену или се она догађа на основу постојећих споразума о царинској сарадњи, односно да ли Уредба 515/97 представља основ? Да ли се ово односи само на ону робу која се у ЕУ сматра осетљивом робом? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Ако Србија жeli да приступи NCTS-у пре него што постане чланица ЕУ, потребно је да закључи споразум о приступању ATIS-у.

64. С обзиром да се у оквиру базе CIS налази и Идентификациона база царинских досијеа (FIDE), поставља се питање у ком сегменту истраге се формира досије (на почетку, или након предузетих радњи и утврђених чињеница)? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Досије се формира чим се отвори истрага и то важи за обе FIDA базе (FIDA 1 и 3).

Директива 32009D0917 - Питања у вези са предметним прописом односе се и на презентацију за експланаторни скрининг под тачком CIS (Customs Information System):

65. Подаци о личности – имајући у виду да су у РС други државни органи надлежни за чување и располагање подацима о личности (МУП), како су у ЕУ земљама решили питање да царина буде овлашћена за даље поступање са њима, у смислу укључивања у CIS и даљег руковања њима? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Приступ бази података о личности CIS, биће на располагању Србији након приступања Србије Европској унији.

66. Размена података – пошто ће свака царинска управа имати директан приступ подацима који ће бити садржани у CIS, какав је начин уношења дефинисане врсте и обима података од стране царинске службе, као и начин на који ће се подаци из CIS користити за остале царинске срхе? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Након приступања Србије ЕУ бићемо у обавези да номинујемо особе које ће бити надлежне за приступ бази CIS.

67. Обезбеђивање апликације за коришћење CIS – да ли је свака држава чланица по аутоматизму добија? - с тим што има обавезу да у базу за ту апликацију уноси податке? (Питање поставио Огњен Пантелић, помоћник директора Управе царина)

Одговор: Да.

Сесија 17. Међународна царинска сарадња, Царинске уније

68. Имајући у виду Конвенцију Напуљ II (CELEX 41998A0123(01) из Поглавља 24 – део Царинска сарадња) и Протокол 6 ССП, као и билатералне споразуме о узајамној помоћи у царинским питањима које Србија има потписане са појединим царинским администрацијама земаља чланица ЕУ, да ли ти билатерални споразуми остају на снази или постоји потреба њихове модификације, пошто Србија постане чланица ЕУ? (Питање поставила Дијана Ђинђић, Управа царина)

Одговор: Ако су билатерални споразуми у складу са Напуљском конвенцијом остају на снази, не морају да се мењају.

69. Имајући у виду да је, између осталог, област узајамне помоћи у царинским питањима са земаљама чланицама ЕУ регулисана Уредбом 515/97, шта се дешава са билатералним споразумима о узајамној помоћи у царинским питањима које Србија има потписане са појединим царинским администрацијама трећих земаља? Да ли они остају на снази или их је потребно ревидирати и која је процедура њихове ревизије? Да ли се укључује ЕК и на који начин? (Питање поставила Дијана Ђинђић, Управа царина)

Одговор: Билатерални споразуми о узајамној помоћи у царинским питањима које Србија има потписане са појединим царинским администрацијама трећих земаља остају на снази ако су у складу са правилима Европске уније, а њихова евентуална измена зависи од сваког конкретног споразума, при чему ЕК може само да асистира. Србија ће приступањем чланству ЕУ, ће бити у обавези да ратификује споразуме које је претходно ЕК закључила.

3. ОПШТА ПРОЦЕНА

Учесници састанка експланаторног скрининга за Преговарачку групу 29 – Џаринска унија су договорили даљу динамику рада и дефинисали даље активности и рокове у циљу припреме за учешће делегације Републике Србије на састанку билатералног скрининга.

Договорено је да ће Република Србија у што краћем року проследити додатна питања Европској комисији, на која представници ЕК нису дали одговор кроз презентације или на самом састанку. Делегација Републике Србије је сачинила листу од додатна 4 питања, која су преко Канцеларије за европске интеграције, прослеђена ЕК – Генералном директорату за проширење, у петак 28. марта 2014. године. Представници ЕК су се обавезали да ће на достављена питања проследити одговоре у писаној форми.

Представници Европске комисије су се обавезали да ће доставити листу одлука Суда правде (case law), која се односе на тачку 2. дневног реда - „Општа џаринска правила и процедуре“.

Такође, представници Европске комисије су се обавезали да ће српској делегацији доставити обавештење (note) о подели надлежности између Европске комисије и држава чланица у овој области, која је припремљена од стране OLAF.

На састанку смо обавештени да ће Европска комисија, до 16. априла 2014. године, доставити Упитник (Questionnaire) са листом претходних питања, на које се очекује одговор српске стране до 12. маја 2014. године.

Наглашено је да, иако постоји директна сарадња, званична документација и материјали за билатерални скрининг треба да се достављају искључиво путем Канцеларије за европске интеграције ка Европској комисији – Генералном директорату за проширење.

Обострано је закључено да је састанак експланаторног скрининга изузетно добро припремљен са обе стране и добро вођен од стране председавајућег и председника преговарачке групе. Посебно је похваљена српска делегација за уложени труд на формулисању великог броја питања у вези са изложеним презентацијама ЕК. Истакнуто је да је ниво усклађености прописа РС у џаринској области са ЕУ законодавством на веома високом нивоу.

Састанак билатералног скрининга биће одржан у Бриселу 3 и 4. јуна 2014. године.

4. ПРИЛОЗИ

- листа присутних на састанку у Бриселу и листа представника државних институција и цивилног друштва, који су састанак пратили путем видео линка

- дневни ред састанка

- листа додатних питања

Датум, 31. март 2014. године

Потпис члана Преговарачког тима

Гиљаја Мешачевић

Потпис председника Преговарачке групе

У. Ђаковић